

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως το κατ' ελάχιστον παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, ἀλλοθι κατασχόν εις τήν χώραν ἡμῶν ἐπιτηδεύει καί υπό του Οὐκραϊνικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ως ἀνάγνωσμα ἀριστόν καί χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 5.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 7
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός
καὶ εἶνε προπληρωταὶ δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λπ. 10.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ: ἐν Ἀθήναις
Πλατεία Ὀμονοίας, ἀριθ. 10 τῆς ὁδοῦ Ἀδράου.

Περίοδος Β'.—Τόμ. 1ος.—3

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαρτίου 1894

Ἔτος 16ον.—Ἀριθ. 3

Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΡΟΖΑΛΒΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΣΕΡΟΝ ΔΕΛΔΑΒΡΥΤΙΣ

[Συνέχεια · ἴδε σελ. 9]

«Παλληρακάπηδες, κλέφτες! Νὰ μου γυρεῦτε δεκατέσσερες πετιότες, ἐν ᾧ δὲν μου ἐδώσατε οὔτε μιά! Ἦθελα νὰ μπορούσα νὰ σας ἔβαλα ὅλους μέσα ἔς τὸ καλάνι μου, ὡς ποῦ νὰ γίνῃ τὸ πετσί σας ἄσπρο, ὅπως εἶνε καὶ ἡ συνείδησί μου. Τὴν κυρὰ Κίτστανα ὅλος ὁ κόσμος τῆν ξέρει πως εἶνε τίμια γυναῖκα καὶ ὅταν σας λέγῃ πως δὲν ἔχει τὲς πετιότες σας, θὰ πῆ πως δὲν τὲς ἔχει!»

Οἱ τρεῖς μαῦροι ἀπεκρίνοντο ἐν χαρῇ, ὁ δὲ κύριος τῶν, δικαίως χάσας τὴν ὑπομονήν, ἀπεράσισε νὰ καταβῆ εἰς τὸ ἰσόγειον ὅπου ἐγένετο ἡ φιλονεικία. Ἡ παρουσία του τοὺς καθησύχασεν. Εἶπεν εἰς τὴν πλύστραν ὅτι θὰ ἐξήταξεν αὐτὴς τὴν ὑπόθεσιν καὶ μετέβη εἰς τὸ δωμάτιον τῆς κ. Μορδάς. Ἡ Λίνα εἶχεν ἀναβῆ πρὸ αὐτοῦ καὶ τὴν εὔρε πρὸ τῆς θύρας τοῦ δωματίου, μὲ τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων.

«Σοτ! ἡ κυρία κοιμάται... Τῆς πονοῦσε τὸ κεφάλι.»

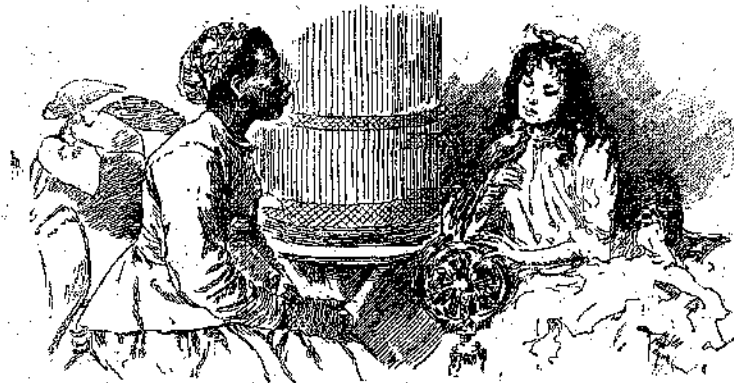
Ἐπιστρέφων εἰς τὸ σπουδαστήριόν του ὁ κ. Μορδάς, εἰς τὴν γωνίαν τοῦ διαδρόμου, προσέκοψε κατὰ τινος ἀντικείμενον καὶ ὤθησας αὐτὸ διὰ τοῦ ποδὸς μέτρι τῆς κλίμακος, εἶδεν ὀλόκληρον δερμα μάκτρων, τὰ ὅποια ἐκατρακύλισαν διὰ τῶν βαθμίδων. Ἡ Λίνα καὶ ἡ Ἀριάδνη, τεταραγμένα, ἐδέχθησαν μίαν καλὴν ἐκίπληξιν, εἰς τὸ πνεῦμα δὲ τοῦ συζύγου τῆς κρείσσης ἐνεδυναμωτο ὁλονὲν ὁ κόθος νὰ μετακαλέσῃ παρ' αὐτῶ τὴν ἀδελφὴν του.

Ἡ νύξ εἶνε σύμβουλος, λέγουν. Το ἀξίωμα τοῦτο ἠκολούθησεν ὁ κ. Μορδάς καὶ τὴν πρωίαν ἐνωρίς μετέβη νὰ ὀμ-

λήσῃ πρὸς τὴν σύζυγόν του. Εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς προτάσεως τῶ ἐχρησίμευσεν ὡς ἀρχὴ ἡ ἑθελὴν σκηνὴ καὶ ὁ πονοκέφαλος τῆς κυρίας Μορδάς.

«Ἦ ἐπισφαλὴς ὑγεία σου, τῆ εἶπε, δὲν σοι ἐπιτρέπει καμμίαν ἐπίβλεψιν καὶ οἱ ὑπηρετὰι καταχρῶνται.

— Ἄ, ὄχι, ἀγαπητέ μου, εἶνε πολὺ ἀφωσιωμένοι.

« Συχνὰ λαμβάνει τὸ πτηνὸν ἐπὶ τοῦ δακτύλου τῆς » (Σελ. 10, στήλ. Β')

— Ἀφωσιωμένοι, ἱκανοὶ νὰ πέσουν ἔς τὴ φωτιά πρὸς χάριν μας, τὸ ὁμολογῶ ἄλλ' ἐντελῶς ἀνίκανοι νὰ ἔχουν τάξιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των. Τὰ συμφέροντά μας βλάπτονται ἐκ τούτου σοβαρῶς. Καὶ ὅπερ σπουδαιότερον ἀκόμη, ἡ θυγάτηρ μας δὲν ἔχει ἄλλους συντρόφους ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς μαῦρους. Ἐσκεφθῆκα λοιπὸν διὰ τοῦτο νὰ παρακαλέσω τὴν ἀδελφὴν μου νὰ ἔλθῃ νὰ καθήσῃ λίγον καιρὸν μαζί μας. Πῶς σου φαίνεται ἡ ἰδέα αὕτη;

— Ἡ Ὀφρεσία! ἂ, εἶνε πολὺ σκληρόν!

— Εἶνε πολὺ δίκαιον καὶ θὰ σε ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν πλῆξιν καὶ ἀπὸ τὸν κόπον, ποῦ καθὼς λέγεις σοῦ προζενοῦν αἱ διαταγαὶ καὶ οἱ λογαριασμοί. Ἐτοί θὰ ἔχῃς καιρὸν ν' ἀναπαυθῆς ὡς θέλῃς.

— Μόνον τὴν Λίνα δὲν θὰ διατάσῃ.

Ἡ Λίνα θὰ εἶνε ἐντελῶς ἰδική μου.

— Μάλιστα, εὐχαριστῶς. Εἰμπορῶ λοιπὸν νὰ τῆς γράψω καὶ ἐκ μέρους σου ὅτι τὴν περιμένεις;

— Κάμε ὅ,τι θέλῃς.»

Καὶ ἡ νεαλὴς Κοραλία, εὐθετήσασα τὰ προσκεφάλαιά τῆς, μετεστράφη καὶ ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἡ δεσποινὴς Ὀφρεσία Μορδάς, τὴν ὁποίαν ἐζήτει διὰ νὰ σώσῃ τὸν οἶκόν του ὁ ἀδελφός τῆς, ἦτο κατὰ τινα ἔτη μεγαλύτερα του ὡμολογεῖ εὐλαχρινῶς ὅτι τὸν παρελθόντα χαιμῶνα εἶχε κλείσῃ τὰ πενήντα. Εἰς τὴν νεότητά τῆς ἠμποροῦσε, ἂν ἤθελε, νὰ νυμφευθῆ, ἀλλ' ἐπροτίμησε νὰ μείνῃ πλησίον τῶν γονέων τῆς. Ἡ μήτηρ τῆς, αἰωνίως ἀσθενής, ἀπῆτει περιποίησιν, τὴν ὁποίαν τὰ χρηματικά τῆς μέσα δὲν τὴν ἐπέτρεπον νὰ ζητήσῃ ἀπὸ ξένην, οὔτε

ἄλλως ἠδύνατο νὰ ἐπιβλέπῃ αὐτὴ τὴν μικρὰν τῶν οἰκίαν. Ὄθω λοιπὸν ἡ Ὀφρεσία ἀνεδέχθη τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς, κατορθώσασα διὰ τῆς φυσικῆς τῆς ἐμπειρίας νὰ φέρῃ ὀλίγην εὐτυχίαν, ἐξ ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἐγνώρισαν εἰς καλλιτέρας ἡμέρας. Ὁ ἀδελφός τῆς εὔρεν ἐν αὐτῇ πάντοτε καλὸν ὀδηγὸν καὶ σύμβουλον πολύτιμον. Ὄμοῦ ἐδέησε νὰντιπαλαίσουν κατὰ τῆς τυφλῆς στοργῆς τῶν γονέων των, οἱ ὅποιοι δὲν ἤθελον νὰ ἴδουν τὸν υἱὸν των ἐκπατριζόμενον, ἔστω καὶ ὑπὸ τοὺς ἀρίστους οἰωνούς. Ἐκείνη κατώρθωσε νὰ ποσοπάσῃ ἐπὶ τέλους τὴν συγκατάθεσιν των διὰ τὸ εἰς Ἀμερικὴν ταξιδιὸν του, ὅπου ἔκαμε τὴν τύχην του. Μετὰ τὸν θάνατόν των, ἡ ἀνθηρὰ οἰκονομικὴ θέσις τῆς Ὀφρεσίας, τὴν ὁποίαν ἐβελτίωσε καὶ νέα κληρονομία,

ήγαγεν ὡς ὑποψήφιους μνηστήρας περίε-
των τριάντα ἐννέα της φθινοπώρων ὀ-
λοῦς τοὺς ἀγάμους τοῦ τόπου. Ἐκείνη
ὑπερβίασέ καὶ τοὺς ἠχαρίστησε τὸν
ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου. Ἡ ἐλευθερία τῆ
ἦτο πολῦτιμος, καὶ τὴν μετεχειρίζετο
διὰ τὴν κάμη τὸ καλὸν εἰς τὰς Βάννας,
τὴν γενεθλίον της πόλιν, τὴν ὁποίαν
ἠγάπα καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐπεθύμει ἀνα-
ζήτησιν καὶ ἀποκαθάρσιν. Τοιαύτη τοῦλάχισ-
τον ὑπῆρξεν ἡ ἀπάντησις της πρὸς τὸν
κ. Μορδάς, προσκαλέσαντα αὐτὴν ἄλ-
λοτε νὰ ἔλθῃ νὰ ἀποκατασταθῇ ἐν Πα-
ρισίοις, ὅταν καὶ αὐτὸς θὰ ἐπέστρεφεν
ἐκ τῶν ἀποικιῶν, νὰ ἐγκατασταθῇ ἐκεῖ
ὀριστικῶς.

Διὰ τοῦτο σήμερον, προσκαλῶν αὐτὴν
καὶ πάλιν πλησίον του, ἀπέφυγε νὰ τῆ
κάμη νύκτιν περὶ μακρῶς κρημνίσαν
διαμονῆς.

«Ἐγὼ ἀνάγκην τῶν συμβουλῶν σου
— τῆ ἐγγραφῆς, — διὰ τὴν διοργανώσασθαι
τοῦ οἴκου μου. Ἡ ὑγεία της Κοραλίας
μ' ἐξαναγκάζει νὰ ἀναμειγνύωμαι εἰς πολ-
λὰς λεπτομερείας, αἱ ὁποῖαι συνήθως εἶνε
ἔργον της οἰκοδεσποίνης. Ἐκτὸς τούτου
πρέπει νὰ θέσω τὰς βάσεις της ἀνατρο-
φῆς τῆς θυγατρὸς μου, καὶ ἡ παρουσία
σου μοῦ εἶνε ἀπαραίτητος.»

«Θὰ ἠύχθῃμι διὰ τὸν Γάστονα γυ-
ναῖκα ἄλλην, ἀπὸ αὐτὴν που ἐνυμφεύθη»
εἶπε στεναζούσα ἡ Θερεσία, ἀφ' οὗ ἀνε-
γνωσε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀδελφοῦ της.
Καὶ τῷ ἀπάντησε: «Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας
θὰ εἶμαι πλησίον σου.»

Μεθ' ὅλον ἐκεῖνο τὸ πρόσχημα τῆς
παθητικῆς ὑπακοῆς, ἡ κυρία Μορδάς,
δὲν ἠχαριστήθη διόλου ἀπὸ τὴν ἀπό-
φασιν τοῦ συζύγου της. Δὲν ἔλαμνεν
ὅμως ἀντίστασιν, πρῶτον διότι δὲν εἶχε
φύσει τὴν δύναμιν καὶ δεύτερον διότι
ἠλπίεσκεν ὅτι πολὺ ταχέως ἡ ἀνδραδέλφη
της θὰ ἠναγκάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς
Βάννας, ὅπως ἔλαμνεν ὅσας φορές ἦλθεν
εἰς Παρισίους. Τὸ τελευταῖον της ταξεί-
διον ἐχρονολογεῖτο ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν.

Ἡ Εὐτυχία ἐνθυμείται τὴν εὐχαρί-
στησιν, τὴν ὁποίαν ἠσθάνετο τότε καθη-
μένη ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς θείας της,
τὰ ὠραία της παραμύθια, τὰς θωπείας
της καὶ εἰς τὸ τέλος τὴν λύπην τοῦ ἀπο-
χωρισμοῦ. Μόνη αὐτὴ εἰς τὴν ἑπαυλιν
περιέμενε μετ' ἀνυπομόνου χαρᾶς, τὴν
στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀμαξία θὰ
ἔφερε πρὸ τῆς φλῆς τῆς θύρας τὴν δε-
σποινίδα Θερεσίαν. Ἡ τριάς τῶν μαύ-
ρων ὅμως ἦτο ἀνήσυχος καὶ καταλυπη-
μένη, διότι δικαίως ἐφοβοῦντο ὅτι θὰ
ἔχαναν τὴν ἐλευθερίαν των. Ἀλλὰ καὶ
ὁ καιρὸς δὲν ἦτο φαεινότερος. Ὁ ἀ-
νεμος φυσᾷ μανιώδεις καὶ κατὰ δια-
λείματα βροχῆ λεπτῆ δυνεισθεῖ μεχρὶ
τῆς βεράνδας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν κατέφυγεν
ἡ μικρὰ πριγκίπισσα Ροζάλδα, μετ' ὅσον
ἀγαπημένον της πτηνόν.

«Ἐμπὰ μέσα, χρυσὸ μου,» τῆ ἔλε-
γεν ἡ μήτηρ της «θὰ κρυώσῃς.»

— «Ὀχι, μαμά, εἶμαι πολὺ καλά ἐδῶ.
Κοντὰ εἰς τὴν φωτιὰ σας θὰ ἔσταξω.»

Μετ' ὀλίγα λεπτὰ ἤρχετο καὶ ἡ Δίνα.

«Δὲν σου κάνει καλὸ, κυρία Εὐτυ-
χία. Κόπιασε μέσα, σὲ παρακαλῶ.»

Ἄλλ' ἡ μικρὰ κόρη, ἡ ὁποία δὲν
ὑπῆκουε παρὰ μόνον τὸν πατέρα της,
ἀπάντησε:

«Δὲν θέλω. Θὰ καθίσω ἐδῶ ὡς που
νὰ ἔλθῃ ἡ ἀμαξία.»

Ἐμπορούσε νὰ της κοστίσῃ τὸ πείσμα
της, τοῦλάχιστον ἕνα καλὸ συναξί. Ἀλλ'
εὐτυχῶς δὲν ἤρχετο νὰ κούσῃ ὁ κρότος
ἐνδὸς μαστιγίου καὶ μετ' ὀλίγον τὸ παι-
διον διέκρινε τὴν ἀμαξίαν ἀναφαινομένην
καὶ ἐξαφανιζομένην εἰς τοὺς ἐλιγμούς
τῆς παραλίας ὁδοῦ. Τέλος εἰσῆλθεν εἰς
τὴν ὄδον, τὴν ἀγούσαν κατ' εὐθείαν πρὸς
τὴν Μανόλιαν, ὑπερέβη τὴν κυκλιδω-
τὴν θύραν καὶ ἐσταμάτησε πρὸ τῆς
βεράνδας.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην κατέλαβε τὴν Εὐτυ-
χίαν ἡ συνήθης της ἀγριότης καὶ τρέσσα
ἐκρῦβη ὀπισθεν συστάδος δενδρυλλίων.
Διὰ μέσου τοῦ φυλλώματος εἶδε τὸν πα-
τέρα της πηδῶντα πρῶτον καὶ δίδοντα
τὴν χεῖρα εἰς τὴν θεῖαν Θερεσίαν. Καὶ
οἱ δύο παρετήρουν γύρω των ὡς νὰ τὴν
ἐξήτουν. Ὑπηρέτης κανεὶς δὲν ἐφαίνετο
νὰ σηκῶσθαι τὰ πράγματά των. Μόνον
ἅμα τον ἐκραζῶν προσέτρεξεν ὁ Ἀγνήτωρ,
κατόπιν ἡ θαλαμηπόλος, καὶ ἀνοιχθεί-
σης τῆς θαλοφράκτου θύρας, ἐφάνη ἡ
κυρία Μορδάς ἐρχομένη εἰς προῦπάν-
τησιν τῆς ἀνδραδέλφης της.

Ἀφ' οὗ τὴν ἠσπάσθη ἡ Θερεσία εἶπε:
«Καὶ ἡ κόρη σας ποῦ εἶνε; Ἐγὼ
μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ τὴν ἴδω.»

— «Ἐδῶ ἦταν, σὺς ἐφύλαγε νὰ ἔλθετε
μετ' ὅλην τὴν βροχῆν, ἀλλὰ τί ἐγένεεν;
Αὐτὴ εἶνε τὸ ἀεικίνητον.»

Καὶ κατὰ τοῦτο τῆς ὑποδοχῆς ἡ
νωχελὴς κρεδὴ ἐκάθησεν, ἀναγκάσασα
τοὺς μετ' αὐτῆς νὰ κάμουν τὸ ἴδιον. Ὁ
κ. Μορδάς ἀπῆλθε πρὸς ἀναζήτησιν τῆς
Εὐτυχίας. Τὴν εὗρεν εἰς τὸ δωμάτιον
τῆς ὅπου εἶχε ἀνέλθῃ, ἀφ' οὗ εἶδε τὴν
θεῖαν της εἰσερχομένην εἰς τὴν αἴθουσαν.
Ἐκλαίει, κάμνουσα τοὺς συλλογισμούς
της ὑψηλοφώνως: «Δὲν εἶνε εὐμορφὴ σὰν
τὴν μαμμὰ ἢ θεῖα; καὶ ἐγὼ ἀγαπῶ τὸσον
ὅ,τι εἶνε εὐμορφὸν! Ἐπειτα στέκεται
σὰν ἀγαλμα; ἐγὼ ποτε δὲν θὰ ἐταλιμοῦσα
νὰ της ὀμιλήσω.»

Τῷ ὄντι ἡ δεσποινὴ Θερεσία Μορδάς
ἐφαίνετο, ἐκ πρώτης ὄψεως, πολὺ ψυχρά.
Τὰ ἀπαθὴ καὶ κανονικὰ χαρακτηριστικά
της ἐδείκνυον ὅτι ἄλλοτε ἦτο ὠραία.
Ἀλλ' ὅσας τῆ το λέγουν μετὰ ἀπο-
κρινομένη: «Ποτὲ δὲν ἦμουν καλλίτερη
ἀφ' ὅ,τι εἶμαι τώρα.» Πῶς; μετὰ
λοιπὸν μετ' ὅσον της τὸ σοβαρὸν ἦθος;
Κοῖμα νὰ μὴ τὸ ἤξευρῃ ἡ Εὐτυχία, ἡ

ὁποία ἐμφορὰς ἀκολουθεῖ τὸν πατέρα της
διὰ τὴν παρρησιασθῆ εἰς τὴν αἴθουσαν.

«Νὰ φανῆς καλὴ καὶ εὐγενὴς πρὸς
τὴν θεῖαν σου, ἀγαπητῆ μου» τῆ λέγει
ὁ κ. Μορδάς. «Ἐβούρεις πόσον τὴν ἀγαπῶ.»

«Ἀγαπητῆ μου, σήκωσε τὰ ματάκια
σου νὰ τὰ ἴδῃς» τῆ εἶπεν ἡ δεσποινὴ Θε-
ρεσία, ἀφ' οὗ τὴν ἠσπάσθη αὐτὰ τὰ μα-
τάκια τοῦ πατρὸς ἐπροξένησαν τόσας θλί-
ψεις. Καὶ ὅταν ἀνηγέρθησαν, ὑπέκρινον
εἰς τὴν τρυφεράν αὐτὴν πρόσκλησιν, ἡ
μικρὰ κόρη εἶδε τὸσῶ γλυκεῖαν ἐκφρα-
σιν εἰς τὰ τῆς θείας της, ὥστε ἡ δειλία
της ἀμέσως ἐνίκηθη.

Τὴν ἐπόμενὴν ὁ καιρὸς ἦτο ἀκόμη
μελαγχολικὸς καὶ ὑγρὸς. Ἡ κ. Μορδάς
ἔφερε τὸ μέγα κἀκιστρον τῆς ἐργασίας
της πλησίον τῆς ἀνδραδέλφης της, ἡ
ὁποία εἶπαι μ' ἕνα σκυλάκι, ποῦ εἶχε
ἐπάνω εἰς τὰ γόνατά της. Ἡ Εὐτυχία
ὀλίγον μακρότερα, εἰς μίαν πολυθρόναν,
ἔδλεπε τὴν θεῖαν της μετὰ προσοχῆς
ἀνοίγουσαν ἕνα χονδρὸν δέμα νηματος
μαλλίνου.

«Ἐρχεσαι νὰ με βοηθήσῃς νὰ το μα-
ζεύω;» εἶπε πρὸς τὴν ἀνεψίαν της.

Καὶ δειξάσα εἰς αὐτὴν πῶς νὰ τοπο-
θετήσῃ τὰς χεῖράς της, ἤρχισε νὰ το
μαζεύῃ καὶ νὰ τὴ διηγήται πῶς τὸ νῆμα
ἐκεῖνο θὰ μετεβάλλετο εἰς περιώμια
θερμὰ. Καὶ ἀφ' οὗ το ἔκαμνεν ὄλον ἐν
μεγάλῳ-μεγάλῳ κουβάρι, ἔλαθε τὰς μα-
κρὰς ἐξ ἐλεφαντίνου ὀδοῦ βελόνος της
καὶ ἤρχισε νὰ πλέκῃ.

«Τί εὐμορφὸν ποῦ εἶνε νὰ πλέκῃ καὶ
νεῖς, θεῖα μου!» εἶπεν ἡ Εὐτυχία.

Ἀμέσως ἐδοκίμασε νὰ μάθῃ τὸν ποῦν-
τον. Μετὰ μίαν ὥραν εἶχε κατορθώσῃ
νὰ γεμίσῃ τὴν βελόνην της μετὰ δύο σει-
ράς πλεξιμάτος. Ἐθριάμβευσε καὶ ἀπὸ
τὴν χαρὰν της ἔτρεξε καὶ ἐρίσθη εἰς
τὸν λαϊκὸν τῆς μητρὸς της, προηθείσης
ἀπὸ τὰς ἐκτάκτους ἐκείνας διαχύσεις.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ κυρία Μορδάς δὲν
εὗρε τὴν ἡμέραν ἐκείνην μακρὰν καὶ
πληκτικὴν ὅπως τὰς ἄλλας, διότι, διὰ
ναποκριθῆ εἰς τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας
ἐρωτήσεις, αἱ ὁποῖαι τὴ ἀπηυθύνθησαν,
ὀμίλησε πολὺ καὶ περὶ τῆς Μαρτινίχης
καὶ περὶ τῶν κτήσεων τῆς οἰκογενείας
της καὶ περὶ τῆς κροσλικῆς ζωῆς, ἡ
ὁποία εἶνε τόσον ὠραία δι' ὅσους εἶνε
συνειθισμένοι εἰς αὐτήν.

Ὁ καιρὸς, ἀθριάσας τὰς κατόπιν
ἡμέρας, ἐπέτρεψε περιπάτους μακροῦς.

Ἐνίοτε ὁ Μορδάς συνάδευε τὴν συ-
γατέρα του καὶ τὴν ἀδελφὴν του συ-
χνότερον ἢ τελευταία τον ἠνάγκαιε νὰ
μένῃ πλησίον τῆς συζύγου του, ἡ ὁποία
ἐφαίνετο πολὺ διατεθειμένη νὰ δυσπιστή-
σῃ ὡς πρὸς τὴν συμπάθειαν τὴν ὁποίαν
τῆ εἰδείκνυεν ὁ σύζυγός της. Ἡ Θερεσία
ἐπίσης ἐκρίνε καλὸν νὰ ψυχράνῃ ὀλίγον
τὸν ἀναμορφωτικὸν ζῆλον τοῦ, ὡς οἰκο-
δεσπότου.

«Ἄν βιασθῶμεν, τῷ παρετήρησε ἀδὲν
θὰ κάμωμεν τίποτε. Οἱ μαῦροί σου δὲν
εἶνε ὅπως οἱ συνήθεις ὑπηρέται. Ἄν
τοὺς διδάξῃς, θὰ λυτῆσῃς πολὺ τὴν
Κοραλίαν. Χρειάζεται νὰ ἐνεργήσωμεν
μετ' ὅσον καὶ μετ' ὑπομονήν. Μὴ σε μέ-
λη. Ἐγὼ θὰ φροντίσω δι' ὅλα. Πρό-
σεχε ὅμως νὰ μὴ μου φέρεσαι ὡς πρὸς
οἰκοδεσποιναν. Αὐτὸ θὰ ἔδλαπτε τὰ
σχέδιά μας.»

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΧΑΡΤΙΝΟΝ ΚΛΕΙΔΙΟΝ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΕΚΗΝΑΣ ΤΕΣΣΑΡΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ { ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ, ἐνοικιαστὴς
ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ, θυρωρὸς.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ τὸ εσωτερικὸν τῆς εἰ-
σοδοῦ οἰκίας ἐν ἣ ἐνοικιάζονται
δωμάτια μετ' ἐπιπέλων.

ΣΚΗΝΗ Α'

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ μόνος.

Ἐπέρασάν τὰ μεσάνυκτα καὶ ἀκόμη
δὲν ἐφάνηκε ὁ κύρ Θωμάς. Καὶ εἰ του
ἔγινα ἐγὼ νὰ κάθωμαι νὰ χαγροπῶ καὶ
νὰ τὸν προσμένω νὰ συμμαζεύτῃ εἰς τὸ
δωμάτιόν του ὅποτε τοῦ καπνίσῃ. Καὶ
νὰ ἦτον τὸ ἐλάχιστον ἀνθρώπος ποῦ νὰ
ξέρῃ νὰ εὐχαριστῇ ἐκείνους ποῦ του δου-
λεύουν μετ' ψυχῆ καὶ μετ' ζωῆ; Πάρε,
Γεροκοσμᾷ μου, νὰ πῆς ἕνα κρασί» καὶ
μου δίνει μιστὴ δραχμὴν καὶ τρέμει τὸ
χέρι του. Κ' ἐγὼ γὰρ νὰ τον περιμένω

ἔξω εἶκοσι λεπτῶν καμνὸν καὶ μῆς
πεντάρας πετρελαίου καὶ ποῦ μόνον
εἶκοσι πέντε λεπτά. Μὰ τὸ ναὶ με-
γάλο κέρδος! Μὰ νὰ ἴδῃτε τί θὰ του
σκαρώσω καὶ ἐγὼ καὶ θὰ γελάσετε με-
τὴν καρδίαν σας. Ἐ; [Ἀκροῖται]... Νὰ
τον! τὸν καταλαβαίνω ἀπὸ τὸ περπά-
τημά του [Κρούεται ἡ θύρα].

ΣΚΗΝΗ Β'

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ ἐπὶ τῆς σκηνῆς

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ ἔξωθεν.

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ [Χορεύει κωμικῶς ἐπαίτων
διὰ σχημάτων καὶ μορφοσῶν τὸν ἔσω τῆς θύρας
περιμένοντα κ. Θωμά].
ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ [Κρούων]. — Γεροκοσμᾷ!
ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ [Κρατῶν τὰς πλευράς του
καὶ γελῶν. Μιμούμενος δὲ τὴν φωνὴν τοῦ κ.
Θωμά ἐπαναλαμβάνει: σιγὰ σιγὰ]. — Γερο-
κοσμᾷ!
ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Γεροκοσμᾷ!
ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ [Χορεύων ἐπαναλαμβάνει δυ-
νατά]. — Γεροκοσμᾷ!
ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Γεροκοσμᾷ! Γερο-
κοσμᾷ! ἀκούς;
ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ [Δυνατά]. — Ὀχι.
ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Πῶς δὲν ἀκούς;
Τί κάμνεις λοιπὸν;
ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Κοιμοῦμαι.
ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Ὀρθοῦς;

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Ὀχι, εἰς τὸ κρεββα-
τάκι μου.

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Σήκω ἀνοίξε.

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Μαλλώνει ὁ ἀφέντης.

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Ὄ μ' ἀνοίξεις, ζῶν;

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Εὐχαριστῶ, κύρ Θω-
μᾷ! μ' ἐξύπνησες γὰρ νὰ με βρῖσῃς;

Τὸ λοιπὸν καλὴ νύκτα!

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Πῶς καλὴν νύκτα;

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Λοιπὸν καλὸ ἔφημε-
ρωμα, ἀφ' οὗ δὲν σ' ἀρέσει ἡ καλὴ νύ-
κτα. Ἐγὼ θὰ κοιμηθῶ. [Κάθηται ἐπὶ καθί-
σματος καὶ ὑποκρίνεται τὸν κοιμώμενον].

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Γεροκοσμᾷ!

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ [Ρογγαλίζει].

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Γεροκοσμᾷ μου!

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ [Ρογγαλίζει δυνατώτερα].

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Ἐλα νάχῃς καλὸ,
ἄφησε τὰ ἀστέρια.

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Ὄ μ' ἀφήσῃς νὰ κοι-
μηθῶ, λέω ἐγὼ;

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Ἄνοιξε, εἰ δὲ μὴ
θὰ το εἶπῶ τοῦ κυρίου σου.

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Δὲν πᾶς νὰ τοῦ το
εἶπῃς; Ὁ ἀφέντης ἴσα ἴσα εἶπε νὰ μὴν
ἀνοίγῃ τὴν πόρτα περνώντας τὰ μεσά-
νυκτα, καὶ αὐτὸς ἀκίμα ἂν κτυπήσῃ.

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Ὄ σε καταγγεῖλω
ὅτι σὺ πολλὰκις μου ἀνοίγεις καὶ δέχε-
σαι καὶ χρήματα.

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ [Ἀνατινάσσεται ἀπὸ τοῦ κα-
θίσματος του]. Μὴ, γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ,
κύρ Θωμᾷ μου, μὴ, νὰ ζήσῃς.

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Λοιπὸν ἀνοίξέ μου.

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Τώρα μιά στιγμὴν
[Βιάζεται εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ μετ' ὀλί-
γον ἐξέρχεται φορῶν τὰ νυκτικὰ του καὶ λευκὸν
σκουφὸν καὶ κρατῶν κηρίον ἀνημμένον, ὅπερ
κρατεῖ καθ' ἑστη τὴν διάρκειαν τῆς σκηνῆς
ταύτης]. — Ποῖος εἶνε;

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Μὰ τί, πάλιν τὰ ἴδια;

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Ποῖος εἶνε;

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Ἐγὼ!

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Τὸ ὄνομα...

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Αἰ, καλὰ, τί ὄνομα
καὶ ξεόνομα; θάνοίξῃς;

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Τὸ ὄνομα...

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Ὁ Κύριος Θωμάς.

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Ἐτσι ντέ... Πῶς
δὲ μοῦ το λὲς τόσον ὄρα;

Κ. ΘΩΜΑΣ. — Μιστὴ ὄρα με παιδεύεις...

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Δὲν το κατάλαβα,
κύρ Θωμᾷ μου, ἔτσι νὰ ἔχω καλὸ.

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Λοιπὸν...

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Μὰ γιατί, κύρ Θω-
μᾷ μου, δὲν ἀφίνεις τὸν κόσμο νὰ κοι-
μηθῇ; Γιατί δὲν ἔρχεσαι μετ' ὄρα σου;

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Ἄς λείπουν τὰ
λόγια, ἀνοίξε...

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Τώρα μιά στιγμὴ νὰ
πάρω τὴν ἀδειαν τοῦ ἀφέντη.

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Πήγαινε; ἀλλὰ
δῶρον δὲν ἔχεις...

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Μεγάλον πρᾶγμα!
πέντε παλιοδεκάρες.

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Μία δραχμὴ σοῦ
δίδω ἂν μ' ἀνοίξῃς.

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Καὶ τί καιρὸς εἶν'
ἔξω; Εἶνε κρύο;

Κ. ΘΩΜΑΣ. — Δύο δραχμάς θέλεις;

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Πᾶν νὰ πάρω τὸ
κλειδί... [Βιάζεται εἰς τὸ δωμάτιόν του].

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Ὄ! τὸν ἀθεόφο-
δον! Ὄ παγώσω ἐδῶ ἔξω τόσον ὄραν...

[Κτυπᾷ τοὺς πόδας του κατὰ γῆς].

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ [Ἐπανερχόμενος]. — Δὲν
το ἦρα τὸ κλειδί.

Κ. ΘΩΜΑΣ. — Θέλεις τρεῖς δραχμάς;

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Ἴσως τὸ κλειδί τοῦ
ὑπογείου ταιριάζει...

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Τὸ ἔχεις ἐπάνω σου;

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Ναι [Δοκιμάζει τὸ
κλειδίον θυρωροῦς, ἀλλὰ δὲν ἀνοίγει].

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Δὲν ταιριάζει;

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Ὀχι! Θέλει λάδιωμα.

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Πονηρέ! Ἐλα
πᾶρε πέντε δραχμάς καὶ ἀνοίξε; εἰ δὲ
μὴ πηγαίνω εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ θὰ
με παρακαλέσουν νὰ μ' ἀνοίξουν.

ΓΕΡΟΚΟΣΜΑΣ. — Για νὰ ἴδῃς τὸ πεντὸ-
δραχμο...

ΚΥΡΙΟΣ ΘΩΜΑΣ. — Πῶς νὰ το ἴδῃς;
ἀπὸ τὴν κλειδαρότροπα;

ΑΛΗΘΙΝΗ ΧΑΡΑ

— Γιατί, μαμά μου, τη στιγμή που κάνω ελεημοσύνη νοιώθω 'ς τὰ στήθη μου γλυκερά κι' ατέλειωτη χαρά, κι' όταν τὸ χέρι μου κρυφά τὸν ὀδολό μου δίνει γιατί νομίζω πως πετώ μ' ἀγγελικά φτερά ;

— Παιδί μου, κάθε ἄνθρωπος ὅπου 'ς τὸν κόσμο μένει, ἀπ' τὴ στιγμή που ἔρχεται 'ς τὴ γῆ νὰ γεννηθῆ ὡς τὴ στιγμή τὴν ὕστερη ποῦ φεύγει καὶ πεθαίνει ἔχει ἓνα φύλακ' ἀγγελο ποῦ τον ἀκολουθεῖ.

Καὶ κάθε πρᾶξι του καλὴ ὁ ἄγγελός την κρίνει καὶ γελαστός, χαρούμενος σκύβει καὶ τον φιλεῖ, κι' ὅση χαρὰ ἔχει ὁ ἄγγελός τόσο χαρὰ τοῦ δίνει μ' ἐκεῖνο τὸ γλυκύτατο κι' ἀγγελικό φιλί.

Γι' αὐτὸ καὶ οὐ νὰ χρωσθῆς μεγάλην εὐγνωμοσύνη, εὐγνωμοσύνη 'ς τοὺς πτωχοὺς θερμὴ καὶ περισθὴ ποῦ πάντα γίνοντ' ἀφορμὴ μὲ τὴν ελεημοσύνη νὰ χαιρέται ὁ ἄγγελός, νὰ χαιρέσαι καὶ σὺ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΥΜΝΗΣ

ΗΣΥΧΟ ΣΠΙΤΙ!

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σας συστήσω τὸν Γιαννάκη, Κωστάκη καὶ Μιχαλάκη, ἀνεψιὸς μου, πολὺ ἀξιόλογα ὑπο-

κείμενα ὅπως θὰ ἰδῆτε· ὁ πρῶτος εἶνε ἑκτὼ ἐτῶν καὶ ἑννέα μηνῶν, ὁ δεῦτερος ἑπτὰ καὶ ἡμίσεως, ὁ τρίτος τεσσάρων παρὰ κάτι. Ἐπιτρέψατέ μοι ἐπίσης νὰ σας παρουσιάσω καὶ τὴν δεσποινίδα Πολύμνια, ἡ ὁποία εἶνε ἱκανὴ νὰ θυμώσῃ μαζί μου διότι δὲν τὴν ἐσύστησα πρῶτην. Ἡ δεσποινὴς Πολύμνια εἶνε ἕξ ἐτῶν καὶ ὀλίγων μηνῶν.

Δὲν ἠμπορεῖτε βεβαίως νὰ φαντασθῆτε τί ἡσυχίαν ἔχουν ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδυ, ἰδίως τὰς κυριακὰς καὶ τὰς ἑορτάς, ὅσοι ἔχουν τὴν εὐτυχίαν νὰ κατοικῶν πλησίον τῶν τεσσάρων τούτων προσώπων. Καὶ τόσο μεγάλη εἶνε αὐτὴ ἡ ἡσυχία ὥστε ὁ κύριος ὁ ὁποῖος κατῴκει εἰς τὸ ἐπάνω πάτωμα ἠναγκάσθη νὰ μετακινήσῃ τὸν παρελθόντα Ἀδγουστον (μολονότι ἦτο διδάσκαλος τοῦ κλειδοκουμβάλου καὶ ἔκαμνε καὶ αὐτὸς πολὺν θόρυβον, διὰ τὸν ὅποιον ὁμως δὲν παρεπονοῦντο διόλου τὰ καίμενα τὰ παιδιά).

Ἐγὼ ὁ ὁποῖος κατέκχησα ἓνα μῆνα μετὰ τῶν ἀγαπητῶν μου ἀνεψιῶν ἐπέρκασα κατὰ τὰλλα πολὺ καλὰ, πλὴν μίαν κεφαλαλγίαν τὴν ὁποίαν ἀπέκτησα καὶ ἡ ὁποία με βασανίζει ἀπὸ τότε.

Ἐκράτησα ἄλλως τε μερικὰς σημειώσεις περὶ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ Γιαννάκη, Κωστάκη, Μιχαλάκη καὶ Πολυμνίας καὶ τὰς ἀναφέρω ἐδῶ διὰ νὰ ἰδῆτε ἂν ὁ διδάσκαλος τοῦ κλειδοκουμβάλου ἢ ἄλλος τις οἰοσθήποτε δὲν ἐσυκοφάντησε τὰ ἀνεψάκια μου.

Εἰς τὰς ἑπτὰ τὸ πρῶτ' ἐξυπνᾷ ἡ δεσποινὴς Πολύμνια: «Ἦνε ζεστό τὸ γάλα μου; Θέλω νάχη πολλὴ ζάχαρι! φωνάζει.

— Μάλιστα! ἔχει ζάχαρι ὅση χρειάζεται! τὴ λέγει ἡ ὑπηρετρία.

— Ἦνε πολὺ ζεστό! με καίει!

— Τότε λοιπὸν περιμείνατε ὀλίγον.

— Δὲν θέλω νὰ περιμείνω! Καὶ ἔπειτα ἰδὲ τὸ γάλα μου ἔχει κἀνὴ πέτσα ἀπὸ πάνω! δὲν το θέλω! θέλω σοκολάτα!

Ἡ ὑπηρετρία ἀρνείται, ἀκούονται φωναί, διαμαρτυρήσεις, θυελλώδεις συζητήσεις, τελειώσασαι μὲ τὸν κρότον θραυσμένου φιλιζανίου.

Ὁ Γιαννάκης, ὁ Κωστάκης καὶ ὁ Μιχαλάκης εἶνε σωστοὶ μηχανικοὶ παῖζον τὸν σιδηροδρομὸν, παιγνίδι τὸ ὁποῖον ἐφευρε ἡ Πολύμνια· θέτουν εἰς τὴν ἰδίαν

γραμμὴν ὅλας τὰς καθέκας τοῦ σπιτιοῦ, τοὺς καναπέδες καὶ τὰ ἄλλα ἐπιπλα τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ κινηθῶν καὶ κινῶν ὅλην τὴν γραμμὴν εἰς τὴν αἰθουσαν μὲ στροφὴν πρὸς τὰ δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ καὶ διαφόρους ἄλλους ἐλιγμούς τοὺς ὁποῖους δὲν παρετήρησα, διότι ἤμην βυθισμένος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν πολιτικῶν ἐφημερίδων.

Ἐξάφνα φοβερός κρότος με συνταράσσει. Ὁ σιδηρόδρομος ἐξέτροχιάσθη! Οἱ σύνοικοι τοῦ κάτω καὶ τοῦ ἐπάνω πατώματος κτυποῦν οἱ μὲν τὸ δάπεδον, οἱ δὲ τὴν ὀροφήν. Οἱ ἀρελεῖς ἄνθρωποι δὲν ἤξεύρω τί ὑπέθεσαν. Ἴσως θὰ ἐνόμισαν ὅτι συνέθη σεισμός!

Τὴν ἐσπέραν, εἰς τὸ δεῖπνον εἶνε καὶ τινες προσκεκλημένοι. Καταστροφή! Δύο καθέκλαι ἔχασαν τὰ ἐμπρόσθιά των πόδια, καὶ μίαν τὰ ὀπίσθιά της. Ἄχ! αὐτοὶ οἱ ξυλουργοί, πῶς δὲν ἐργάζονται μὲ στερεότητα πλέον!...

Ἐχομεν καὶ λουτρόν. Ὁ Γιαννάκης, ὁ Κωστάκης, ὁ Μιχαλάκης καὶ ἡ Πολύμνια φαίνεται ὅτι εἶνε προωρισμένοι νὰ γίνωνν ναυτικοὶ καὶ μάλιστα ναυαρχοί.

Θεῖος τεσσάρων ναυάρχων καὶ μίαν ναυαρχίνας. Τί τύχη!

Ἴδου τί συνέθη.

Μετὰ τὸ λουτρόν ἡ ὑπηρετρία εἶχε τὴν ἀπρονοησίαν νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ παίξουν πλησίον τοῦ λουτήρος. Τότε ἀνεφάνησαν διὰ μίαν αἰ ναυτικὰ τάσεις τῶν.

Κατ' ἀρχὰς ἔκαμον πλοίαρια μὲ τεμάχια χαρτίου τῶν ἐφημερίδων, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὰ ἀνεποδογύριζον μὲ μεγάλην ταχύτητα, ὁ Γιαννάκης, ὁ Κωστάκης καὶ ὁ Μιχαλάκης ἠθέλησαν νὰ κατασκευάσουν σπουδαιότερον στόλον. Τὰ ἀνοικτὰ ὑποδήματα τῆς μητρὸς καὶ αἱ πανφουλαὶ τοῦ πατρὸς ἐρίφθησαν ἐπὶ

τοῦ σακωνισμένου ὠκεανοῦ, ἀλλὰ δὲν ἀντέχον εἰς τὸ νερὸν περισσότερον τῶν χαρτινῶν φρεγάτων... Ἄχ! αὐτὰ τὰ ἀλλεπάλληλα ναυάγια!

Τότε ἡ ναυαρχίνα συνέλαβε μεγαλοφυᾶ ἰδέαν... καὶ τὰ καπέλλα τοῦ μπαμπᾶ! Ἐχει μόνον μίαν κεφαλὴν καὶ τόσα καπέλλα αὐτὸς ὁ μπαμπᾶς.

Τὸ ὑψηλὸν αὐτὸ καπέλλο, ἐφοδιασθὲν μὲ ἐν ἰστίον σχηματίζει φοβερὸν θωρηκτόν.

Δύο ἄλλα καπέλλα, τὸ ἓν ψάθινον καὶ τὸ ἄλλο μαλακόν, μεταμορφώ-

θέντα εἰς τορπιλλοβόλα, περιφέρονται τριγύρω τοῦ θωρηκτοῦ ἑτοίμα νὰ ἐπιπέσωσι κατ' αὐτοῦ.

Ἄλλὰ ἔξαφνα ἡ ναυαρχίνα πίπτει εἰς

τὸ ὕδωρ, ὁ χειρισμὸς τοῦ στόλου διακόπτεται καὶ ὁ λουτήρ ἀνατρέπεται.

Τότε ἔρχεται ἡ μήτηρ, καὶ βλέπουσα τὴν κατάστασιν ἐκείνην ἐκβάλλει κραυγὰς ἀγανακτήσεως.

Ὡ! πραγματικῶς ἡσυχὸ σπιτί! δὲν εἶχα δίκαιόν ποῦ το ἔλεγα!

ΑΓΙΕΤΩΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΟΜΗΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελ.18]

Καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν του τὴν εὐφάνταστον, σκοτισμένην ὑπερβολικὰ ἀπὸ τὰς ἀναγνώσεις, ἡ ἰδέα ὅτι ἦτο φυλακισμένος καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ δραπετεύσῃ ἐρρίκωσε πλέον ὀριστικῶς. Ἐπειτα ἠγάπα πολὺ τὰς περιπετείας καὶ ἠθέλε νὰ φύγῃ, νὰ λυτρωθῆ ἀπὸ τὸν περιορισμὸν καὶ τὴν μόνωσιν, νὰ περιηγηθῆ, νὰ γνωρίσῃ κόσμον... Ἐπεθύμει νὰ λάθῃ μαζί του καὶ τὸν Ρούλφ, ἀλλὰ δὲν ἦτο βέβαιος ἂν θὰ ἦτο τοῦτο δυνατόν. Ἐπειτα ποῖος ἤξευρεν εἰς πόσους κινδύνους, εἰς πόσας ταλαιπωρίας θὰ εὕρισκετο, τὰς ὁποίας ἦτο ἀδίκον νὰ συμμερισθῆ καὶ ὁ Ρούλφ.

Ἦρxisε τότε νὰ ἐτοιμάζῃ τὰ τῆς φυγῆς.

Σὰς ἀρίνω νὰ φαντασθῆτε πῶς ἐνεδύθη μόνος του—διὰ πρῶτην φορὰν ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἐγεννήθη! Ἦτο γελοῖον νὰ τον ἰδῆ κανεὶς μὲ τὰς χερίδας ἀνεστραμμένας, μὲ τὰ διάφορα ἐνδύματα φορεμένα ἀτάκτως ὅπως ἔτυχεν νὰ ἔλθουν εἰς τὰς χεῖράς του!

Λαθὼν τέλος τὸ ναυτικὸν πιλιδίον του ἤνοιξε τὸ παράθυρον καὶ ἐπήδησεν ἀθρόβως ἐπὶ τῆς γλῆσς.

Ἦτο πολὺ ἑνωρίς· ροδόχρους βαφῆ ἐπλημμύρει τὸν ὄριζοντα κατὰ τὴν ἀνατολὴν καὶ ἡ ὀμίχλη ἐσκέπαζεν ἀκόμη τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. Τὰ μικρὰ πτηνὰ ἤγχογοντο τὴν καλὴν ἡμέραν ἀπὸ τὸ ἐν δένδρον εἰς τὸ ἄλλο.

— Τί ὥραϊα που εἶνε τώρα! Διὰτὶ δὲν ἐγειρόμεθα ὅλοι μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου!

Ἐνθυμῆθη ὁμως ὅτι δὲν ἦτο καιρὸς διὰ νὰ θαυμάζῃ τὴν φύσιν καὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἀνεχώρησε τρέχων ὅσον τοῦ ἐπέτρεπον οἱ ἰσχυοὶ του πόδες.

Ἡ ὀμίχλη τοῦ ἀπέκρυπτε τὴν θέαν τῆς θαλάσσης· ἐπὶ τῆς ὁδοῦ δὲν ἔβλεπε κανένα κατὰ τὴν κραινὴν ἐκείνην ὄραν, ἐκτὸς μικροῦ παιδιοῦ τὸ ὁποῖον ἐπιδιώρθωνε ἐκεῖ πλησίον τὰ δίκτυά του.

Ὁ Βερτίνος ἔτρεξε πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ προσέφερε δύο ἡμισέας κορώνας.

— Θελεῖς, τῷ εἶπε, νὰ με ὀδηγήσῃς μὲ τὴν λέμβον σου εἰς Μπονσοῦρ;

— Βεβαίωτα, ἀφέντη μου, τοῦ ἀπήντησε τὸ παιδίον μειδιῶν πονηρῶς· μὲ αὐτὴν τὴν τιμὴν θὰ ὀδηγοῦσα καὶ δώδεκα σάν ἐσᾶς.

Ὁ μικρὸς Κόμης ἐπήδησεν εἰς τὴν λέμβον μὲ ἐλαφρότητα τινὰ χαρακτηριστικὴν τῶν φυλακισμένων οἱ ὁποῖοι δραπετεύουν ἀπὸ τῆς φυλακῆς τῶν. Ἡ λέμβος ἦτο παλαιὰ καὶ ἀκαθάρτος· τὸ κομψὸν λευκὸν φορεματάκι του θὰ ἐλερῶνετο φοβερά, ἀλλ' οὔτε κἀν δὲν το ἐσκέπτετο αὐτός. Τὸ παιδίον ἐκωπηλάτει ταχέως μὲ χεῖρας ῥωμαλέας καὶ ἡ παλαιὰ λέμβος ἐπέτα καὶ ἀφρίζεν ἐπὶ τῆς ἀνησυχου θαλάσσης.

Ὁ μικρὸς Κόμης ποτὲ δὲν ἠσθάνθη τὸν ἑαυτὸν του τόσο εὐτυχῆ εἰς τὴν κομψὴν ἐπιμήκη λέμβον, τὴν καινουργῆ, τῆς θαλαμηγῶ τοῦ. Τοῦτο προήρχετο ἐκ τοῦ ὅτι ἐδῶ, δὲν εἶχε κανένα πλησίον του νὰ του λέγῃ πάντοτε: «Μὴ βρέξῃς τὰς χεῖράς σου!» ἢ «Μὴ σκύφῃς πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν ἢ προπάντων ἐκεῖνο τὸ αἰώνιον, τὸ φοβερὸν, τὸ μονότονον «Πρόσεχε!» τὸ ὁποῖον ἤκουε ἀκόμη νὰ βομβῆ εἰς τὰ ὦτά του.

Ἐπὶ τέλος ἐφθασεν ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι μέρους μακρὰν ὁμως ἀκόμη τοῦ Μπονσοῦρ.

— Πρέπει νὰ σας ἀποθιάσω ἐδῶ, πλησίον τῆς παραλίας καὶ νὰ ἐπιστρέψω, διότι ἄλλως θὰ με δειρῆ ὁ πατέρας.

— Διὰτὶ θὰ σε δειρῇ;

— Διότι ἐπῆρα χωρὶς ἄδειαν τὴν λέμβον καὶ τὴν ἔφερα ἐδῶ.

— Ὡστε, ἀπήντησεν ὁ Βερτίνος μὲ μεγάλην αὐστηρότητα, δὲν ἔχεις κανένα δικαίωμα νὰ μεταχειρισθῆς αὐτὴν τὴν λέμβον!

— Μὰ, ἀφέντη μου, τί νὰ κάμω! Μοῦ ἐδώσατε μίαν κορῶνα!

— Δὲν εἶχα ποτὲ σκοπὸν νὰ σε ἐξαναγκάσω εἰς κακὴν πρᾶξιν, ἀπήντησεν ὁ Βερτίνος, μὲ τὴν μεγαλητέραν πάντοτε σοβαρότητα.

Ἐπειτα ἀφῆνης ἠρυθρίασε. Ἦτο τάχα βέβαιος ὅτι καὶ ἐκεῖνος δὲν ἔκαμνε ὀλονὲν μίαν κακὴν πρᾶξιν;

Ἡ πρόμνη τῆς παλαιᾶς λέμβου ἐκτύπα ἤδη ἐπὶ τῶν πετρῶν τῆς παραλίας. Εἰς τὸ βάθος μικρᾶς προκυμαίας διεκρίνετο ἐξοχικῆ τις ἐπαυλὶς.

— Ποῦ εὕρισκαμαι; ἠρώτησεν ὁ μικρὸς Κόμης ὅταν ἐπάτησεν ἐδαφος.

Ὁ μικρὸς κατεργάρης εἰς τὸν ὅποιον ἡ ἐρώτησις αὐτῆ ἀπηυθύνετο προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσε καὶ ἀπεμακρύνθη κωπηλατῶν ταχέως. Ὁ μικρὸς Κόμης εὐρέθη στενοχωρημένος καὶ ἀναποφάσιστος. Μόλις ἦτο εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ μεγά-

λου ταξειδιοῦ του, τῆς περιουσίας τοῦ κόσμου, τὴν ὁποίαν ἐσκέπτετο νὰ κάμῃ, καὶ ἀπὸ τώρα ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ προγευματίσῃ. Ἐπροχώρησεν ὀλίγον. Ἡ θύρα τῆς ἀπέναντι ἐπαύλειος ἦτο ἀνοικτῆ, καὶ ἐκ τῆς καπνοδόχου μελανῆ στήλη καπνοῦ ἀνέθρωςκε.

Ὁ μικρὸς Κόμης ἐφοβέτο μήπως ἐμποδισθῆ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ταξειδιοῦ του ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐπαύλειος. Ἄλλως τε ἡ ἀτραπὸς, ἡ ὁποία ἔφε-ρεν ἀπὸ τῆς μικρᾶς προκυμαίας εἰς τὴν θύραν, ἦτο ἀνώμαλος, γεμάτη ἀπὸ ἀκάνθας καὶ ἐφαίνετο ἀβαστὸς καθολοκληρίαν.

Ὁ μικρὸς ταξειδιώτης ἠκολούθησε

Ἡ γυνὴ τὸν ἐκτύπηε μὲ ἐκπληξιν. (Σελ. 22, στ. α')

τὴν μικρὰν παραλίαν ὁδὸν· ἀλλ' ὁ περιπάτος τοῦ ἐφαίνετο πολὺ δυσάρεστος, ἐνεκεν τῶν πετρῶν, τῶν μεγάλων ὀσειῶν πετρῶν αἱ ὁποῖαι ἐπλημμύρουν αὐτὴν. Εἶχεν ὁμως τὴν θάλασσαν πλησίον του καὶ ἐμπροσθέν του τὸν κόσμον ὀλοκληρὸν εἰς τὴν διάθεσιν του· ἐξηκολούθησε λοιπὸν γενναίως τὸ ταξειδίον του καὶ μετ' ὀλίγον ἐφθασεν εἰς Μπονσοῦρ. Ἐπειδὴ ἦτο πολὺ ἑνωρίς ἀκόμη, ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Μπονσοῦρ ἀκοιμῶντο. Αἱ περισσότεραι τῶν μικρῶν οἰκιῶν του ἐκρύπτοντο ὑπὸ τὴν γλῆσιν καὶ τὰ δένδρα τῶν κήπων. Τὰ ὑψηλὰ δένδρα τῆς μοναδικῆς ὁδοῦ τοῦ ἀπετέλουσαν πυκνὴν σιάν, ἡ δὲ ἐπιφάνεια τοῦ μεγάλου ἔλους τοῦ ἀναπαρίστα ὅλην ἐκείνην

την πρασιανάδα ως κάτοπτρον μαγικόν. Μία γυνή ήνοιγεν ήδη την θύραν μικρού άρτοποιείου. Ο μικρός Κόμης έβγαλεν εύγενώς τον πλαν του και της ειπε :

— Ήμπορείτε να μου κάμτε την χάριν να μου πωλήσετε όλίγο ψωμί και γάλα;

Η γυνή τον εκύταξε με έκπληξιν και ήρχισεν άμέσως να γελά.

— Ο Θεός να σε εύλογήση, ώρατο μου παιδί! Δέν πωλώ παρά μόνον ψωμί· θά σου δώσω όμως και γάλα επειδή μου άρέσει το άδύνατο προσωπάκι σου. Έμβα μέσα, μικρέ μου εύγενή!

Εισήλθεν. Ήτο μικρός οικίος σκωτεινός λευκοσκονισμένος από άλευρα, άλλ' ή εύωδία του άρτου του ζεστού άκόμη, ήτο πολύ όρεκτική, ο δε μικρός Κόμης έπέενα υπερβολικά.

Μετ' όλίγον ή άρτοποιίς του παρέθεσε μικρόν κύπελλον γάλακτος μετά άρτου. Ο μικρός Κόμης έθεσε την χείρα εις το θυλάκιόν του δια να πληρώση· αλλά ψεύ! δέν είχεν ούτε μίαν πεντάραν. Έκοκκίνισε πολύ, και έπειτα ώχρησάε. Είπε καθ' εαυτόν ότι τα χρήματά του θά του έπεσαν εις την θάλασσαν μαζί με το ώρολόγιόν του : διότι ούτε το ώρολόγιόν του δέν εύρισκε πλέον.

Ποτέ δέν του ήλθε εις τον νούν του ότι ο μικρός κατεργάρας ο όποιος τον έφερε με την λέμβον του, ήδύνατο να του κλέψη τα χρήματα και το ώρολόγιόν του. Μόλον τούτο αυτή ήτο ή θλιβερά άλήθεια!

Εσηκώθη περίλυπος και είπεν εις την γυναίκα με έντροπήν·

— Κυρία, σάς ζητώ συγγνώμην· ένόμιμα ότι είχα χρήματα, άλλ' ως φαίνεται θά τα έχασα. Σάς εύχαριστώ πολύ δια την κάλωσύνην σας, αλλά δέν δύναμαι δυστυχώς να φάγω το ψωμί με το γάλα σάς.

Η άρτοποιίς ήτο καλή γυνή και εύγενής τους τρόπους.

— Αυτό το όποσον σάς έδωσα, μικρέ μου κύριε, δέν είνε μεγάλο πράγμα, ούτε ακριβό, και σάς το προσφέρω έξ όλης καρδίας, και ο πατήρ σας, ή ή μήτηρ σας ήμπορούν άλλην φοράν να μου το πληρώσουν.

— Όχι! όχι! έψιθύρισεν ο Βερτινός έρυθριών.

Και φοβούμενος μήπως ή πείνα ήθελέ τον παρασέρνει να κάμη πράγμα το όποσον δέν εύρισκεν αξιοπραπές, έσήλθεν άμέσως του άρτοποιείου και ήρχισε να τρέχη προς την δενδροστοιχίαν.

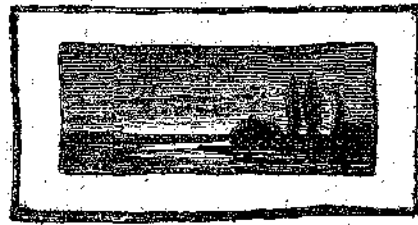
Βεβαίως είχε πολλά χρήματα, πολλήν περίουσιαν έδικήν του. Όλος ο κόσμος το έλεγεν. Αλλά δέν ήδύνατο να φαντασθή πού εύρισκοντο αυτά τα χρήματα· άλλως τε ή άπόφασίς του ή άμετάβλητος ήτο να μην επανίδη ποτέ την

μάμμην του, ούτε την Δεβόρραν, ούτε τον Ρούλφ, πριν ή ανακάλυψη την αλήθειαν και εύρη το βασίλειόν του.

Διέσχισε το Μπουνσούρ και εισήλθε πάλιν εις την έξοχόν, στενάζων εκ της άνωπομονής και της πείνης. Δέν επέστρεψε να ακολουθήση πάλιν την παράλιαν, διότι είχεν άκούση ότι εκείθεν επήγαιον προς το Βεντνέρ και έροθετο μήπως ήθελόν τον έμποδίσει από το ταξείδιόν του.

[*Έπειτα συνέχεια]

Εκ των της Ουίδα ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΕΠΙΚΟΣ

Ο ΧΡΥΣΟΣ

Ο χρυσός είνε μέταλλον εύμάλακτον και δύναται να εκταθή όσον ουδέν άλλο μέταλλον. Απαιτεί δε μεγάλην θερμότητα δια να ταχθ. Διατηρεί την στιλπνότητά του επί μακρόν χρόνον. Έπειδή δέν σκωριάζ, άλλα μέταλλα επικαλύπτονται δια λεπτοτάτων φύλλων χρυσού. Η αυτή επίχρυσωσις γίνεται και εις διάφορα σκεύη και όργανα έξ άλλων μετάλλων δια να φαίνωνται ώραιότερα και διαρκούν περισσότερον.

Ο χρυσός ήτο γνωστός εις τους ανθρώπους από των αρχαιοτάτων χρόνων. Πάντοτε σχεδόν εύρίσκειται εις την επιφανείαν του έδάφους ή όλίγον υπ' αυτήν εις φλέβας, ή κατά τεμάγια, ή έντός της άμμου ποταμών πινων ή ρυάκων· ουδέποτε δε κείται εις μεγάλα βάθη.

Περί της εύρέσεως του χρυσού υπάρχουν παλαιότατη παράδοσις· βοσκός τις άρου ήναψε πυράν έθεσε λίθους του όρους δια να στηρίξη επ' αυτών την χύτραν του· οι λίθοι καιόμενοι ήνοιχθησαν και έξ αυτών εξέεργουσε το λαμπρόν και πολύτιμον μέταλλον.

Όπωσδήποτε όμως βέβαιον είνε ότι εις την τύχην όρείλεται ή ανακάλυψις των διαφόρων χρυσορυχείων.

Χρυσόν παραγουσιν ή Ούγγαρία, τα Ούραλλια όρη, το Μεξικόν, το Περού, ή Χιλή, ή Βραζιλία.

Και έν Έλλάδι εύρέθη χρυσός, ως έν Σκόρω και Πελοποννήσῳ, άλλ' εις ποσότητα έντελώς άσήμαντον και άναξίαν λόγου.

Η κατ' έξοχόν χρυσόφορος χώρα είνε ή Καλλιφορνία. Μέχρι του 1848 ουδείς έφαντάζετο ότι εκεί υπήρχε τόσος χρυσός. Η ανακάλυψις έβράδυσε διότι με-

χρι του 1820 την χώραν ταύτην κατείχον ήθαγενείς Ίνδοί, και μόνον μετά το έτος τούτο παρέχωρήθη αυτή εις τας Ηνωμένας Πολιτείας.

Ο Άμερικανός εις του όποιου τα κτήματα άνευρέθη το πρώτον ο χρυσός έγραφε τότε.

«Δέν δύναμαι να έννοήσω, πώς τόσο άνθρωποι με πείραν και με σοφίαν διέτρεξαν τα μέρη ταύτα χωρίς καν να υποπτευθούν ότι υπό τους πόδας των έπάτουσιν θησαυρούς άμυθήτους. Κυνηγοί έξηρευόντων τας κοιλάδας καθ' όλας τας διευθύνσεις των, φυλαί ίνδικαί έξων εκεί από άμνημονεύτων χρόνων και όμως ουδείς άνευρε ποτέ χρυσόν.»

Η ανακάλυψις έγινε εν εκ τυχαίου περιστατικού. Ο Άμερικανός ούτος είχε ιδρύση μηχανιόν προιονστήριον επί του ποταμού Φόρκ. Ότε την άνοιξιν του 1848 εκινήθη το πρώτον ή μηχανή εις τους όχετους εύρέθησαν ψήγματα χρυσού. Το πρώγμα έγινε γνωστόν δια μιάς και μετά τρεις μήνας δέκα χιλιάδες χρυσοθηρών έπλυνον την άμμον του μεγάλου ποταμού Σακραμέντο του όποιου παραπόταμιον είνε ο Φόρκ. Το έπόμενον έαρ χιλιάδες ανθρώπων διηυθύνθησαν εκεί από όλα τα μέρη του κόσμου. Έξάγεται δε ο χρυσός δια πλύσεως και διηθήσεως της άμμου του ποταμού, όστις περιέχει ψήγματα του μετάλλου τούτου.

Εις την Αυστραλίαν όμως τα χρυσορυχεία δέν ανακαλύφθησαν τυχαίως άλλα δια της έπιστήμης και της πείρας. Χρυσόθηρας τις έργασθείς πολύν καιρόν έν Καλλιφορνία παρετήρησε μεγάλην αναλογίαν μεταξύ των όρέων της χώρας ταύτης και της Αυστραλίας. Διέτρεξε λοιπόν την Αυστραλίαν εξευρενών όλας τας κοιλάδας και όλα τα ρεύματα έως ότου ανέκαλυψε την πρώτην φλέβα χρυσού τον Φεβρουάριον του 1852. Ότε τούτο έγινε γνωστόν οι κάτοικοι των πόλεων και των χωριών έσπευσαν προς άνίχνευσιν χρυσού. Τα ρεύματα των Κουανών όρέων έξηρευνήθησαν σπιθαμήν προς σπιθαμήν και πανταχού ιδρύθησαν πλυντήρια χρυσού.

Η εκμεταλλεύσις των χρυσορυχείων των Ουραλιών όρέων, άτινα χωρίζουσι την εύρωπαϊκήν από της Άσιατικής Ρωσίας, ήρχισεν από διακοσίων περίπου έτων. Ο χρυσός εκεί είνε άνεξάντλητος, όλίγον δε μόνον μέρος της μακράς και εύρείας εκείνης σειράς των όρέων έχει εξερευνηθή μέχρι τουδς. Το ρωσικόν κράτος εκμεταλλεύεται μόνον μέρος των χρυσορυχείων, τα δε περισσότερα έχει παραχωρήση εις μεταλλευτικάς εταιρείας· ο χρυσός αποταμιευόμενος εις Πέρμ μετακομίζεται εις Πετρούπολιν δι' έμπορικων συνοδειών, τρίς του έτους τον Ιούλιον, Δεκεμβριον και Φεβρουάριον.

Ο χρυσός χρησιμεύει εις κατασκευήν νομισμάτων· επειδή όμως είνε πολύ μαλακός, τίθεται έντός αυτού και ποσόν τι χαλκού ή άργύρου δια να γίνωνται τα νομίσματα στερεώτερα. Μεγάλην κατανάλωσιν χρυσού κάμνουσιν οι χρυσοχόοι και οι άδαμαντοπώλαι, κατασκευάζοντες περιβλήματα ώρολογίων, άλυσιδας ώρολογίων, περιδέματα, ένώτια, ψέλλια, κομβία, δακτυλίδια και άλλα πολύτιμα κοσμήματα και σκεύη. Μεγάλη δε χρήσις αυτού γίνεται και δια της επίχρυσωσιν. Η ύφαντική μετεχειρίζετο από αρχαιοτάτων χρόνων τον χρυσόν δια την κατασκευήν χρυσών κοσμημάτων εις τα ύφασματα. Τώρα ή βιομηχανία αυτή περιωρίσθη κατά το πλείστον εις τα χρυσά κοσμήματα των στρατιωτικών στολών και τα χρυσοϋφή άρχιερατικά άμφια. Αλλά τα κοσμήματα ταύτα δέν κατασκευάζονται εκ καθαρού χρυσού, διότι τα σύρματα του χρυσού ούτε στερεά είνε, ούτε πολύ να λεπτυνθώσιν είνε δυνατόν εκ των συρμάτων τούτων άλλα είνε άργυρά επίχρυσσα, άλλα δε είνε άπλως όρειχάλκινα, επικυρουύντα την παροιμίαν ότι «πάν ό,τι λάμπει δέν είνε χρυσός».

ΦΙΛΑΡΠΙΣΤΗΜΟΝ

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

Ο Αυτοκράτωρ της Ρώμης Νέρων, ο διαβόητος δια την σκληρότητά του, εγεννήθη τῷ 37 μ. Χ. έβασίλευσε δε από του 54—68 μ. Χ. Επ' αυτού ως και επί των διαδόχων του οι Χριστιανοί υπέστησαν σκληρούς διωγμούς. Εις ένα δε εξ αυτών έθανάτωθη και ο γηραιός Πολύκαρπος, μαθητής του Άποστόλου Ιωάννου.

Επί μακρά έτη ήτο επίσκοπος της χριστιανικής κοινότητος έν Συμύρῃ. Ότε δε ήρχισεν ο κατά των Χριστιανών διωγμός ο Πολύκαρπος έσύρθη εις το δικαστήριον ένώπιον του ρωμαίου τοπάρχου.

— Βλασφημήσες τον Χριστόν και σε άφίνο ελευθερόν! τῷ εἶπεν ο τοπάρχος.

— Αλλ' ο πολιορκιζ γέρον άπήντησε μετά βαθείας συγκινήσεως·

— Όδοήκοντα έξ έτη τον υπήρησα και δέν μοι έδωλεν εις τίποτε. Πῶς να βλασφημήσω τον κύριόν μου, όστις με έσωσε;

— Έχω άγρια θηρία! εἶπεν άπειλητικῶς ο τοπάρχος.

— Ρίψε με να με φάγουν! απεκρίθη ο Πολύκαρπος.

— Αν δέν φοβήσαι τα θηρία, τότε θά σε ρίψω εις το πῦρ δια να καής ζωντανός.

— Με φοβερίζεις με το πῦρ, το όποτον καίει μόνον όλίγον· άλλα δέν γνωρίζεις ότι υπάρχει και αιώνιον πῦρ το όποτον

θά καύση τους έχθρούς της πίστεως; Κάμε ό,τι επιθυμείς.

Και από της στιγμής εκείνης το πρόσωπόν του έλαμψεν έξ άγγελικῆς χαράς.

Ο άμαθής όχλος, ο όποιος συνωθεύτο πυκνός εις το δικαστήριον έφώναζε θορυβώδως·

— Εις την φωτιάν τον Χριστιανόν, ο όποιος έδίδασκε πολλούς να μη θυσιάζουσι πλέον εις τους θεούς μας!

Πανταχόθεν δε έφερον ξύλα πολλοί και τα συνεσώρευσαν, δια να αναφθῆ πυρά. Ο γέρον Πολύκαρπος, άρ' ου προσηυχήθη, άνέβη θαρραλέως επ' αυτών και μετ' όλίγον άνήφθη ή πυρά.

Αλλ' ως να μη ήθελε το πῦρ να έγγιση τον άγιον, αι φλόγες άπεμακρύνοντο άπ' αυτόν και έφούσκοντο προς τα έξω ως ιστίον το όποτον κοιλιαινει ή πνοή του άνέμου. Επὶ τέλους άνέβη ο βοήθης του δήμου και δια του ξίφους του έθανάτωσε τον μάρτυρα.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Μικρόν πείραμα.

Προς υπόδειξιν του ότι ή αντίστασις του άτμοσφαιρικού άέρος είνε ή έμποδίζουσα τα σώματα να πικτωσιν όλα με την αυτήν ταχύτητα χρησιμεύει το εξής έπιλούστατον πείραμα· λαμβάνομεν δεκάλεπτον νόμισμα και στοργύλον τεμάχιον χαρτίου όλίγον μικρότερον του νομίσματος. Έάν άφίσωμεν να πέσουν συγχρόνως και τα δύο άλλα χαριστά έκάτερον, το νόμισμα θά φθάση εις το έδαφος πολύ πριν ή φθάση το χαρτίον. Αν όμως κρατούντες όριζόντιως το νόμισμα θέσωμεν επ' αυτό το χαρτίον και άφίσωμεν αυτά να πέσουν, βλέπομεν ότι το χαρτίον πίπτει με την αυτήν ταχύτητα και το νόμισμα, διότι δέν έχει να υπερνικήση πλέον την αντίστασιν του άέρος.

Όρατοί άστέρες.

Ο αριθμός των όρατών άστέρων δια τον άοπλον οφθαλμόν είνε, έν αθρήν ουρανῷ, μόλις 6.000. Δια του τηλεσκοπίου ο αριθμός των όρατών άστέρων αύξάνει σημαντικῶς. Δια των μεγάλων τηλεσκοπίων των άστρονόμων δύναται τις να διακρίνη περί τα εξήκοντα εκατομμύρια άστέρων.

Ατύχημα όχληροῦ.

Όχληρός τις αίτητής παρουσιάζεται λιαν πρωί εις τον οίκον βουλευτοῦ όστις ακόμη ήτο εις την κλίτην του.

— Σας παρακλώ να με συγχωρήσετε διότι σάς εξύπνησα, λέγει ο επισκέπτης.

— Και εγώ σάς παρακλώ να με συγχωρήσετε διότι ξανακοιμούμαι πάλιν, απαντῶ ο βουλευτής μεταστρεφόμενος.

Άλεκτοροφωνία.

Αι άλεκτορομαχίαι εις τας όποιας τόσον άρέσκονται οι άγγλοι, οι άμερικανοί και οι κινέζοι, άπηγορεύθησαν πρό τινος έν Βελ-

γίω· οι δε βέλγοι στερηθέντες του θαύματος τούτου επενόησαν νέου είδους διασκεδάσιν· τους άγώνας της άλεκτοροφωνίας.

Έκαστος άγών διαρκεί συνήθως μίαν ώραν· ένώπιον των κλωθίων, έν έκαστω των όποίων είνε έγκεκλεισμένος ανά εις συναγωνιζόμενος άλεκτωρ, ισταται ο άγωνοδίκης όστις μετρεί και σημειεί τα κουκουρέκια· ο πετεινός δε, όστις έφώναζε περισσότερας φορές κατά το ώρισμένον χρονικόν διάστημα, άνακηρύσσεται νικητής.

Έσχάτως έν τινι άγώνι άλεκτοροφωνίας εις πετεινός, ο κύριος Κοκκινουκούφης νομίζω, έφώναξε 134 φορές!

Σοφά λόγια.

— Οι άκνηροί πάντοτε επιθυμούν να κάμουν κάτι, άλλ' ουδέποτε το επιχειροῦν.

— Μη πετάς τα παλαιά σου υποδήματα πριν άποκτήσης νέα, μήτε την παλαιάν σου σάμμαν, πριν βεβαιωθῆς έν ή νέα κρατή το νερόν.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο θεός του Κουφιουκεραλάκη είνε δια ταξείδι και στέλλει τον άνεμόν του να πληροφορηθή ποτε φεύγει ή δευτέρα άμαρσοστοιχία δια τας Πάτρας.

— Να γυρίσης γρήγορα, του λέγει. Ο Κουφιουκεραλάκης επιστρέφει μετά δύο ώρας. — Ξεσε μου, δέν ήθέλγω μόνον να έρωτησω, άλλ' έμεινα εκεί καί την είδα με τα ίδια μου τα μάτια να φεύγη εις τας δώδεκα και πέντε.

* Βοτάλη από του Κυριακού Αριστοφάνους.

Εις το σπίτι πρόκειται να πάρουν νέον υπηρέτην.

— Η κυρία τον έρωτά· — Σωρείς γράμματα; — Δέν έπίττα παρά μόνον εις τα έσπερινά σχολεία.

— Εί λοιπόν; — Δουπόν δέν άνταβαν τα πρώτα, γὰ οικονομία.

* Βοτάλη από του Λεοντιδίου.

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ "ΔΙΑΠΑΛΑΣΕΩΣ,

«Ω, ναί Ανθισμένη Άνοιγιά, έγινες τῶντι φυτῶν θερμοκηπίου· αυτό τουλάχιστον άποδεικνύει το άνθρον ύψος της τελευταίας σου επιστάλης, την όποιαν μεν άπειρον ένδιαφέρον άνεγνωσα. Την καιμένην την Νεράϊδα του Γαλαστί ράνε τον τάφον της με όλίγα άνθη και εκ μέρους μου.

Η προσομία έντός της όποιος είνε δεκαί αι λύσεις έκάστου φυλλαδίου, Ικτίς τῷ Σαραρακηνοῦ, είνε εις μὴν από της έκδόσεώς του. Είμαι εύτυχῆς διότι τόσον θέλω ήδη την οικογένειάν σας ή άνάγνωσις των φυλλαδίων μου.

Τώρα όπου έπετρέπη και πάλιν ή έσδοος των περιοδικῶν εις Τουρκίαν διά λαμβάνης, έλπίζω, τακτικά το φύλλον μου, Έμέρα της Άνολέως».

Δεκτόν το ψευδώνυμόν σου, Οδισσειανέ, άλλα διατί έτέλετες ρωμαϊκόν; Την χαράν σου την έννοώ και την συμμερίζομαι.

Βεβαίως, Χρύσανθε Βαρόθου, να μου γράψης τακτικά. Πῶς μ' άρέσει ο ένθουσιασμός σου! Τι περιπέτεια είνε αύται, ο Πηλεῦ; Βεβαίως να μοί τας γράψης όλας λεπτομερέας. Η

τύχη των φίλων μου μ' ενδιαφέρει μεγάλας, των φίλων μου άνευ ερωτηματικού, διότι το ήξευρες ότι είσαι φίλος μου και δεν ήτο ανάγκη να θέσης έντός παρενθέσεως το σημεϊον αυτό του διαταγμού.

Τό φευδωνιμιά σου, Χωροσκοπή 'Ολυμπε, μ' άρέσει. Άλλά πρέπει αι επιστολή σου να μη είνε τόσοσ 'σύννομα. Τίποτε, τίποτε δεν είχες να μου είπης;

Θά ήρθή φροντίς, Άνδρέε Στρατιώτα, ώστε οι συνδρομηταί να λαμβάνουν τά φύλλα συγχρότως με τους αγοραστάς.

Ω Στέφανε Σλυρ. Καλογερά, πόσον εύχαριστήθη διότι μοι γράφεις από τόσοσ μακριά, από τό Νικολάεφ τής Ρωσσίας, και διότι αγαπάς τόσοσ την Έλλάδα και τά ελληνικά γράμματα. Νά μου ήράξης συχνά, μικρά μου φίλε, διότι κ' εγώ σ' αγαπώ πολύ.

Πόσον εμπράκτως αποδεικνύεις την προς την Διάπλασιν αγάπην σου, καλή μου Άδελφί! Πολύ εύχαριστάς γίνεσαι δεκτής εις τους διαγωνισμούς.

Άρχετα καλή είνε ή απάντησις του Ζακελίη προς τον Πεσταλότην την όποιαν μου ήστειλες, Φιλόδοξε 'Ελλην. Τώρα να ιδώμεν και τάς άλλας τάς όποιας στέλλουν κατ' έκάστην και οι άλλοι φίλοι μου, να ιδώμεν ποία θά είνε ή καλύτερα.

Διά τής Διπλάσεως στέλλουν εις Λονδίον εις τάς δεσποινίδας Σεκίερη, την Άγ. Ζίφου και την Α. Ράλλη την έκφρασιν τής εύγνωμοσύνης τά πτωχά παιδία τής Σχολής των Άπόρων Παιδιών του Παργασού. Αυτόσ έστέλειμεν τους 21 τόμους τους όπολους ήβέλησαν να δωρήσουν εις έν φιλανθρωπικόν κατάστημα. Υπάρχουν μερικά δωρεά αι όποιασ δεικνύουν όχι μόνον αγαθότητα τής καρδίας αλλά και εύφυαν νού. Μία εκ τούτων είνε και αύτη.

Πώς; ήλην την προμήθειάν σου έξηγήτησας εις την προηγούμενην επιστολήν και δεν είχες πλέον τίποτε να μοι είπης, Λευκόν Τριαντάφυλλον; Γίνεσαι λοιπόν αυτό; Έγώ ένόμιζα ότι οι φίλοι μου κ' εγώ θά έχουν πάντοτε να μου είπουν.

Περιμένο τίποτε άλλας πνευματικάσ ασκήσεις να μου στείλεις, Λευκόν Κρίνον, διότι αύται που ήστειλες δεν ήσαν τόσοσ επίτυχησ.

Πολύ εύτυχή με κάμνει ή αγάπη σου, Δρόσοσ τής Πρωσίας, και ή σπογγή την όποιαν γράφουν δι' έμέ πάντες οι οικείοι σου. Σας εύχαριστώ όλους.

Βαβαλά, Άριάδην Μ. Κούπκα, είσαι δεκτή εις τον διαγωνισμόν. Αφού εις τους όρους αυτού το λέγω καθαρά καθαρά, ότι πάς συνδρομητής και πάσα συνδρομητρια έχει τό δικαίωμα να συμμετάσχη εις τον διαγωνισμόν, διατί άμφίβηλλεις και συ και τόσοι άλλοι οι όποιοι μου απευθύνουν την ιδίαν με σε ερώτησιν, αν είνε δεκτοί εις τον διαγωνισμόν; Τότε λοιπόν διά ποίους προτείνω τους διαγωνισμούς, αν όχι διά τους συνδρομητάς μου πάντας άνεξαρήτως;

Είσαι τώρα εύχαριστημένος, 'Ελλην του Κανιάσου; και έννόησας διατί δεν έλάμβονες απάντησιν μου;

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(Αί λύσεις δεκταί μέχρι τής 5 Απριλίου ε.ε.)

52. Στοιχειόγραφος.

Την όην έχω μαθήρη, ζωφάδεισ θεωρίας. Και, θά νομίσης, είμαι εκ τής Αιδιουπίας. Έσ τά τρία μου ψηφία αν τέταρτον προσθέσης. Μνημείον τι αρχαίον εύθεις θ' αποτελήσης, και πρό των οφθαλμών σου θά διαδοίχ ταχθείαι. Έκπλήττουσαι τον νούν σου ρητόρων αι χορείαι.

53. Ενιγμια.

Εις την Δήλον, Πύλον, Μήλον θά μ' εύρητε κα- [τοικούντα, Όχι όμως εις την Σαμόρην, Άμοργόν και Τρα- [ζούντα.

54. Καλλιτεχνική άράτησις.

Πώς έννομάζετο ο γλυπτής ο κατασκευάσας τους πρό του Πανεπιστημίου άνδριάντας Ρήγα του Φεραίου και του Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε', και πόθεν κτήγετο;

55. Πρόβλημα.

Κυνηγός υπόδοξεται εις φίλον του να τω δίδη 6 δραχμάς δι' έκάστην άποτυχάνουσαν βολήν, έκείνος δέ υπόδοξεται να δίδη τω κυνηγώ 5

δραχμάς δι' έκάστην επίτυγάνουσαν. Μετά 24 βολάς όφειλε δούνα 6 κυνηγός 34 δραχμάς. Ποσα βολαί του άπέτυχον και ποσα επίτευχον; Έστέλη υπό τού Ίδριου Ναυτοσκάδου.

56. Ρόμβος.

Τό πρώτον και τό έβδομον ο κύβος σ'ας δανείζει. Τό δευτερόν μου δόξαφορέ 'ε ταύτι σου φηβούρει. Τό τρίτον μου εύρίσκειται εις κάθε πολιτείαν. Τό τέταρτον ελληνικήν σημαίνει νήσον μίαν. Τό πέμπτον μου συνέθεσ νομοθεσίας θείας. Τό έκτον είν' ουδέτερον μιάς άντωνυμίας.

57-40. Μαγικόν γράμμα.

Δι' άνταλλαγής ένός γράμματος έκάστου των κάτωθι λέξεων μεθ' ένός άλλου, πάντοτε του αυτού, να σχηματισθώσιν άλλα τόσα λέξεις: Νάξος, Ότη, Πόρος, πύλος.

41-45. Κεκυρμμένα δνόμακα ζώων.

- 1.—'Η Γαλλία είνε άραια χώρα.
2.—'Ο Φωκίων ήτο άριστος στρατηγός.
3.—'Η έργασία και ο πάνος είνε γονεΐς τής εύτυχίας.

44-45. Μεταμορφώσεσ.

- 1. 'Η 'Ιος διά 5 μεταμορφώσεων να γίνη Τήνος.
2. 'Η Σαβρος δι' 7 μεταμορφώσεων να γίνη Άίος.

46. Παίγνιον.

Να άναγνώσθη ή κάτωθι έπιγραφή:
Σ Α Γ Α
Υ Σ Ε Ν
Ο Υ Σ Α
Π Ο Υ Σ
Ν Ο Ρ Ω
Α Ρ Ε Τ
Π Α Τ Ο
Ο Θ Ε Ο

47. Αεροσταχίς.

Τά αρχικά γράμματα των ζητούμενων λέξεων αποτελούσι τό όνομα στρατηγού των Αθηναίων κατά των Πελοποννησιακών πολέμων.
1, Πιπών. 2, Ρωμαίος αυτοκράτωρ. 3, Μέρος του σώματος. 4, Αρχαίος λυρικός ποιητής. 5, Επίσημος στρατηγός των Αθηναίων. 6, Όρος τής Ελλάδος. 7, Περίσημος Γεωγράφος.

ANTI ΔΡΑΧΜΟΝ ΔΥΟ ΚΑΙ ΗΜΙΣΕΙΑΣ ΜΟΝΟΝ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Έκάστος τόμος έκτός του μισθότομήματός του και τής άλλης ποιικίλης ύλης έχει και 100-130 εικόνας.

Έκτακτος όλως εύκαιρία παρέχεται από σήμερα εις τους γονεΐς τους έπιθυμούντας την διά τής άναγνώσεως ήδικών βιβλίων μόρφωσιν των τέκνων των.

Η Διεθνήσις τής Διαπλάσεως των Παιδων σχηματίσασα πλήρεις σειράς των μέχρι τουδε εκδοθέντων 23 τόμων του περιδικού τούτου, απέφασε να προσφέρη εις τό Κοινόν τους πλεονάζοντα τόμους εις τιμήν καταπληκτικώς εύθυνήν, εις τό τρίτον σχεδόν τής αξίας αυτών, ήτοι προς δραχμήν 1 τον τόμον, αντί τής συνήθους αυτών τιμής των δραχμών 2,50.

Οι πλεονάζοντες και παρεχόμενοι εις τόσον μικράν τιμήν τόμοι είνε ο πρώτος και

ο τέταρτος μέχρι του είκοστού τρίτου, ήτοι πάντες οι εκδοθέντες μέχρι τουδε τόμοι τής Διαπλάσεως, έκτός του δευτέρου και του τρίτου, έν όλω δηλαδή 21 τόμοι, πωλούμενοι και χωριστά έκαστος.

Και έξ άλλων μέν τόμων είνε όλίγα τά πλεονάζοντα και εις την τιμήν τής μιάς δραχμής προσφερόμενα άντίτυπα, έξ άλλων δέ περισσότερα. Έπιμένεισ οι έπιθυμούντες να αποκτήσωσιν όλην την σειράν των 21 τόμων πρέπει να σπεύσωσιν έκ των πρώτων, διότι εκ τής προθυμίας μεθ' ής ήγοράζοντο μέχρι τουδε οι τόμοι τής Διαπλάσεως εις την τιμήν των δραχμών 2,50 βέβαιον είνε ότι έντός όλιγίστου χρονικού

διαστήματος θα έξαντληθώσιν πάντες οι παρεχόμενοι εις την ήλαττωμένην ταύτην τιμήν τής 1 δραχμής, μεθ' οι άλλαι φυλακτώμεναι έν τη αποθήκην πλήρεις σειραι των 23 τόμων θα πωλόνται και πάλιν εις την αρχικήν των τιμήν, προς δραχμάς 2,50 ο τόμος.

Οι έν ταΐς έπαρχίαις πρέπει να πέμπωσι κατ' εύθειαν προς τό Γραφεϊόν μας, δι' έκαστον ζητούμενον τόμον δραχ. 1,10, διότι 10 λεπτά απαιτούνται διά ταχυδρομικά τέλη έκάστου τόμου. Οι δέ έν τω έσωτερικώ πέμπουσιν εις χρυσόν τό άντίτιμον (πράκτον χρυσόν έν δι' έκαστον τόμον), δεν προσθέτουσι δε ταχυδρομικά τέλη.

Τό αντίτιμον των συνδρομών άποστέλλεται κατ' εύθειαν προς τον κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον, εκδότην τής Διαπλάσεως των Παιδων, εις Αθήνας, διά ταχυδρομικών επιστηγών, χαρτονομισμάτων παντός Κράτους, χρυσού, τοκομεριδίων, συναλλαγματικών έντός συστημένης επιστολής. Ποσά μικρότερα των 5

πράκτων, εκ του Έσωτερικού, είνε δεκτά και εις γραμματόσημα. Οι άλλασσόντες κατοικίαν συνδρομηταί παρακαλούνται να γνωστοποιώσιν ήμιν έγκαιρώσ την νείαν των διεθύνσιν, συναποστέλλοντες την παλαιάν των διεθύνσιν και 25 λεπτών γραμματόσημον διά την διακάνην τής έκτυπώσεως τής νέας ταϊνίας.

Παράποστα περί μη λήξεως φύλλων γίνεσασ μετά περιλήσεισ, δεκαετημέριον τό παλιό από τής έκδόσεως των είνεσ άνακαθίστα.